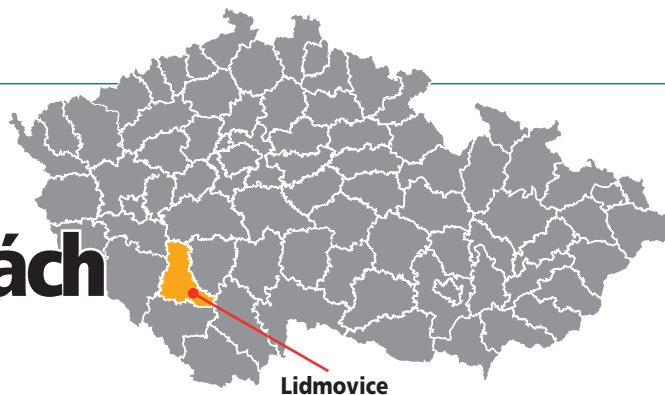

Adaptivní stroje v různorodých podmínkách

Jedním z rozvinutých zemědělských podniků v Jihočeském kraji je VOD Lidmovice. Hospodaří dohromady na 2733 hektarech zemědělské půdy, z toho zabírají 400 hektarů trvalé travní porosty. Kromě klasické rostlinné výroby se podnik věnuje i chovu skotu v počtu 2200 kusů. Stádo s uzavřeným obratem zahrnuje 700 krav, z nichž je 620 kusů chováno na mléko. Průměrná dojivost dosahuje 6000 litrů mléka.

Předpokladem úspěchů v živočišné výrobě je produkce kvalitního krmiva. Za tím účelem se intenzivně sklízí senáž z uvedené plochy luk ve třech sečích a doplňuje se dvěma až třemi sečemi porostů jetele z výměry 170 ha na orné půdě. Ročně se tak sklízí zavdlá píce celkem z 1500 hektarů, což představuje pro nasazovanou techniku značné zatížení.

Jedenáct sezón kvalitní práce

Sečení porostů provádí žací stroje rakouského výrobce Pöttinger. A to v podobě rovnou dvou kombinací čelně a vzadu neseného žacího stroje NovaCat. Důvodem jejich volby bylo to, že odvádí kvalitní práci a jsou spolehlivé. „Je to značka, na kterou se nechá spolehnout,“ potvrdil předseda VOD Lidmovice, Ing. Stanislav Petrášek. První žací stroj značky Pöttinger slouží v Lidmovicích

od roku 2005, tj. jedenáctou sezónou. Díky dobrým zkušenostem se pracovníci podniku rozhodli rozšířit svou sklizňovou linku na dvě žací kombinace, každou z nich o pracovním záběru šesti metrů.

Vhodný způsob úpravy píce

Žací stroje NovaCat sklízí jak travní, tak i jetelové porosty, tedy píci s rozdílnými vlastnostmi. Za takové situace využívají v Lidmovicích další přednosti strojů Pöttinger, a tou je možnost zámeny zařízení na úpravu píce. Na vý-

Kombinovaný návěs Europrofi 5510 L Combiline nachází v podniku VOD Lidmovice uplatnění jak při odvozu píce od řezačky, tak při sklizni hůře přístupných luk, kde je zcela samostatný

hody, plynoucí z volby vhodného typu kondicionéru, přišli jednoduše manažeri firmy při prohlídce shrnutých řádků píce. Jakmile porosty jetelů sklízel žací stroj s prstovým lamačem, bylo

při shrnování na řádek o celou jednu třetinu hmoty méně. V důsledku odrolu na poli zůstávaly nejcennější části rostlin – lístky.

Proto bylo rozhodnuto zvýšit objem i kvalitu sklizené hmoty a využívat výhradně válcový mačkač. Před sklizní jetelovin je u obou žacích strojů zaměněn prstový kondicionér za dva pryžové profilované válce. Jedna ho-

Celých 80 m³ ložného objemu při středním stlačení na lehkém podvozku a s modernizovaným sběracím a plnicím ústrojím – to jsou nové návěsy Faro „desítkové“ řady firmy Pöttinger

Velký úhel vyklopení zadní stěny a široký průřez ložné plochy v zadní části vozu umožňují jeho rychlé vyprázdnění. Ani při vykládání hmoty nemusí řidič opouštět kabinu, vše řídí automatika

dina práce pro jednoho člověka se vrátí ve vyšším výnosu hmoty s vyšším obsahem živin.

Jetele sečou vždy obě kombinace současně, za pěkného počasí pak třetí den následuje shrnování píce na řádek a sklizeň. Díky rozhozu hmoty na široko není obrácení většinou zapotřebí, nastupuje pouze při výkyvech počasí.

Dobré využití pro kombinovaný návěs

Také závěrečnou fázi sklizně pícnin zabezpečuje v podniku VOD Lidmovice

technika firmy Pöttinger. Kombinované návěsy této značky splňují požadavky na sklizňový stroj s využitím jak při sběru píce z řádku, tak i při odvozu píce od rezačky do místa uložení.

Ke smíšenému využití pro oba tyto účely si podnik na jaře 2015 pořídil kombinovaný návěs Europrofi 5510 L Combiline. Ihned po uvedení do provozu se vůz zařadil mezi odvozce nařezané senáže od sklízecí rezačky. Hůře přístupné louky pak sklídl řidič traktoru o výkonu 200 k s tímto návěsem sám, takže nebylo nutné na ně komplikovaně dopravovat celý řetězec strojů s rezačkou. Zrovna tak to není výhodné ve třetích sečích luk, kde je již výnos píce nízký. I v tomto případě přijde na řadu návěs firmy Pöttinger, který sklídí třetí seče z celé plochy trvalých travních porostů sám. Do své ložné plochy s objemem 55 m³ při středním stlačení naloží běžně 8–9 t senáže.

Vůz Europrofi opět přesvědčil

Stejně, jako na začátku devadesátých let dvacátého století, tak i ve století jedenadvacátém si návěs Europrofi získal v podniku respekt a uznání. Dobré zkušenosti s jeho provozem vedly k tomu, že pracovníci podniku začali uvažovat o pokračování modernizace v oblasti sklizňové techniky. Na řadu přišla sklizeň suché hmoty, především slámy, pro niž se doposud využíval větší počet starých samosběracích návěsů. Firma Pöttinger vyrábí již dlouhou dobu své „specialisty“ na sklizeň suché hmoty, návěsy Faro. Manažeri

výrobního závodu ve Vodňanech proto zapůjčili na zemědělský podnik návěs již z nové modelové řady Faro, která byla oproti předchůdci výrazně modernizovaná.

V průběhu testování návěsu Faro 8010 L s ložnou plochou o objemu 80 m³ při středním stlačení si řidič musel nejprve zvyknout, že bude jezdit při úplně jiných pojezdových rychlostech, než doposud. „Rychlost plnění vozu Faro 8010 L nás opravdu překvapila – byla v porovnání s našimi dosavadními vozy na dvou a půl násobku,“ řekl s uznáním předseda Ing. Stanislav Petrášek.

První majitelé nového vozu Faro v ČR

Jednoznačně pozitivní výsledky testování vyústily v rozhodnutí o pořízení

nachází vozy této značky v našich podmínkách uplatnění. Podnik VOD Lidmovice si pořídil dokonce dva vozy Pöttinger nové generace v průběhu jednoho roku.

Tradičně komfortní ovládání

Mezi přednosti samosběracích návěsů Pöttinger patří nenáročná agregace a jednoduchá obsluha. Nový návěs Faro 8010 L vyžaduje na traktoru pouze jeden hydraulický okruh a volnou zpátečku. V přední části se nachází elektrohydraulický rozvaděč, díky kterému ovládá obsluha všechny funkce prostřednictvím panelu Direct Control. Nová generace těchto panelů má přehledně rozložená tlačítka s jednoznačnými symboly, takže ovládání návěsu je snadné a intuitivní. Řidič nemusí

Srdcem vozu je nový řetězem poháněný spirálový plnicí rotor, k němuž je hmota přiváděna od výkyvně uloženého sběrače. Pro rovnoměrný přísun hmoty slouží přidavný ukládací váleček a výškově nastavitelný nárazový plech

Díky elektrohydraulickému rozvaděči ovládá obsluha všechny funkce pohodlně prostřednictvím panelu Direct Control

úvedeného návěsu. Důvody jednoduše shrnul předseda VOD Lidmovice Ing. Stanislav Petrášek: „Protože většinu slámy z výměry 800 ha sklízíme samosběracími návěsy, představuje nový návěs Faro 8010 L vítaného pomocníka. A to jak pro svou výkonnost, s níž nahradí nejméně dva starší návěsy, tak i díky své spolehlivosti a provozu bez prostojů, které oceňujeme u modelu Europrofi 5010 L.“

Podnik VOD Lidmovice se tak stal prvním majitelem návěsu Faro z nové modelové řady v České republice. Na jarním představení strojů Pöttinger v Českých Budějovicích byl nový vůz Faro vystaven jako novinka, a zanedlouho má již svého prvního majitele – to jenom potvrzuje, jak dobře

vůbec vystupovat z kabiny ani při vyprazdňování vozu, kdy jednotlivé úkony probíhají samočinně díky automatické vyložení. Tím jsou neproduktivní časy sníženy na minimum. Automatika plnění zajišťuje rovnoměrné naplnění celé ložné plochy návěsu.

Plynulé vkládání hmoty zajišťuje hvězdicový vkládací rotor s průměrem 750 mm. Tvar a uspořádání hvězdice je tradiční know-how firmy Pöttinger, sloužící pro rovnoměrný chod bez silových špiček. Nosník Easy Move je osazen novými noži s jednostranným ostřím (u modelu FARO 8010 s maximálním počtem 11 nožů).

Návěs je postaven na tandemovém podvozku s odpružením pomocí listových per. Pro snazší manévrování

a ochranu travního drnu má druhá náprava vlečné řízení. Vůz si zachovává významnou přednost návěsů Faro, a tedy nízkou energetickou náročnost, takže i přes svůj velký objem ložné plochy je v podniku VOD Lidmovice agregován s traktorem o výkonu 92 kW/125 k. Kompaktní lehký traktor poskytuje nejen dobrou manévrovatelnost, ale zároveň i příznivě nízkou spotřebu paliva, a tím i nižší provozní náklady, než by si vyžádal traktor výkonnější.

Menší modely ve výbavě pro senážování

Modely nové řady Faro s menším objemem ložné plochy Faro 3510, 4010, 4510, 5010 mohou být v provedení D vybaveny rozdrůžovacími válci, takže při sklizni senáží umí na silážním žlabu odkládat rovnoměrnou vrstvu řezanky. Nosník je u těchto strojů osazen 31 noži pro teoretickou délku řezanky 45 mm.

Technologie do různorodých podmínek

Firma Pöttinger dokázala také vyjít vstříc v požadavcích na stroje pro zpracování půdy a setí. Pozemky, které podnik VOD Lidmovice obhospodařuje, mají velmi různorodé podmínky – od lehkých až po velmi těžké půdy. Pro základní zpracování a přípravu půdy proto není jednoduché vybrat vhodnou techniku.

Pracovníci se rozhodli vyzkoušet několik různých strojů, a mezi nimi též talířový podmičák Terradisc nové generace firmy Pöttinger. Na těžkých, jílovitých půdách stroj překvapil. „Terradisc firmy Pöttinger odváděl i ve zhoršených podmínkách dobrou práci, a přitom vykazoval malou energetickou náročnost – je to opravdu povedený stroj,” potvrdil uznale předseda Ing. Stanislav Petrášek. „Také proto jsme si jej pořídili a od té doby za rok zpracuje ročně výměru tisíc hektarů,” dodal.

Terradisc 6001 T v provedení s pracovním záběrem šesti metrů pracuje s traktorem o výkonu 200 k jak při prvních či opakovaných podmínkách, tak i při přípravě půdy před setím. Stroj v návěsné verzi je dobře vyvážený a při práci nedochází k jeho rozhoupání; je stabilní a spolehlivě udržuje nastavenou pracovní hloubku.

Lehký tandemový podvozek je osazen širokými pneumatikami na ráfcích o průměru 22,5 palce. Stabilní odpružení využívá listových pružin a díky vahadlovému uchycení náprav je dosaženo vyrovnávání zatížení náprav při přejíždění větších nerovností

„Pojezdové rychlosti 12–15 km/h nejsou problémem,“ řekl řidič Stanislav Zíka, který s novým návěsem Faro 8010 L pracuje. Ocenil také jednoduché ovládání návěsu na přehledném panelu Direct Control a snadnou údržbu

Vůz v podniku VOD Lidmovice sklízí suchou hmotu se šesti noži. Řezací ústrojí návěsu Faro 8010 L může být osazeno maximálně 11 noží v rozteči 135 mm. Po odčištění tlačítkem lze nosník vykloupat do strany, kde jsou nože snadno přístupné obsluze vestoje. Samostatné jištění chrání každý nůž před poškozením kameny

Významnou předností návěsů Faro je jejich malá energetická náročnost, a zároveň i přiměřené nároky na výbavu tažného prostředku. S největším modelem Faro 8010 L pracuje traktor o výkonu 125 k

Rozdělené uspořádání má své výhody

Jednoduchý nebyl ani výběr secí kombinace, která by v četných obtížných úsecích měla být schopná odvádět kvalitní práci i za snížené pojezdové rychlosti. Manažeři podniku proto hledali vhodnou secí kombinaci s rotačními bránami, dovolující přizpůsobení intenzity účinku na půdu v širokém rozsahu pojezdové rychlosti. Secí stroj zároveň měl být univerzální pro výsev širokého spektra plodin.

Mezi stroji na trhu nejvíce zaujal koncept secí kombinace Aerosem v rozděleném uspořádání, nabízené firmou Pöttinger. Vyznačuje se širokými možnostmi využití při vhodném rozložení zatížení na traktor. V roce 2013 byla uvedena do provozu souprava traktoru Case IH Magnum MX 270 a secí kombinace Aerosem 6000 F s rotačními bránami Lion 6000 o pracovním záběru šesti metrů. V čelním tříbodovém závěsu traktoru je usazen zásobník, který pojme 1,5 velkoobjemového vaku osiva. Pod ním se nachází centrální dávkovací ústrojí s elektrickým pohonem, od něhož je osivo vedeno k výsevní liště v zadní části traktoru. Vzhledem k odlišnosti různých podmínek využívají v Lidmovicích obě sady secích botek – jak radličkové, tak i kotoučové.

Souprava s traktorem o výkonu 202 kW/275 k je při práci naváděna satelitní navigací a také díky rychlému otáčení na souvratích zaseje za den i více než čtyřicet hektarů. V průběhu roku zvládne založit porosty všech pěstovaných úzkořádkových plodin na ploše 700 až 800 hektarů. „Secí kombinace splňuje všechny naše požadavky na univerzálnost využití a pracuje dobře i za jízdy pomalou rychlostí,” vyjádřil své zkušenosti předseda Ing. Stanislav Petrášek.

Rozhodnutí bylo správné

Na závěr shrnul své zkušenosti takto: „Myslím si, že s technikou firmy Pöttinger jsme chybu neudělali. S kvalitou práce i výkonností těchto strojů jsme spokojeni, a zároveň nám vyhovuje i dostupnost náhradních dílů. Nemusíme na ně dlouho čekat, což oceňujeme zvláště v průběhu sezóny. Tradičně se spoléháme na originální náhradní díly tak, aby kvalita práce u námi používaných strojů Pöttinger zůstala na jejich tradiční vysoké úrovni.”

Petr Beneš, foto autor a archiv